

Fás szárú dísznövények károsítóinak felmérése a Nemzeti Botanikus Kertben, Vácrátóton

Budavári Zita

Növényorvos MSc szak, nappali tagozat

Növényvédelmi Intézet, Integrált Növényvédelmi Tanszék

Belső témavezető: Kukorellyné Dr. Szénási Ágens egyetemi docens, MATE, NVI, INVT

A városi zöldfelületeknek fontos szerepe van környezetünk védelmében. Párologtató és árnyékoló hatásuk mellett esztétikai értékük is jelentős.

2023-ban és 2024-ben végzett megfigyelésem során a Nemzeti Botanikus Kert fás szárú dísznövényeinek károsítóit vizsgáltam, összehasonlítva a két vegetációs időszakot. A felvételezés során havonta százalékosan megbecsültem a károsított levelek arányát a vizsgált fafajokon és fajtákon. A vadgesztenyelevél-aknázómoly rajzásdinamikáját két varsás típusú szexferomon-csapda segítségével 2 évig nyomon követtem.

A botanikus kertben összesen 30 károsító fajt, ezen belül 18 kártevőt és 12 kórokozót figyeltem meg.

A *Cameraria ohridella* feromoncsapdák és a vizsgálati időszakok is jelentősen eltértek az egyedszámok tekintetében: A védettebb helyen lévő csapdában, illetve a 2023-as évben jóval nagyobb volt az egyedszám. A kártevő által károsított levelek százalékos aránya minimális volt. A tölgy- és a platán-csipkéspoloska kártétele sem volt kiemelkedő egyik évben sem. A platánlevél-sátorosmoly károsítása csak nyár közepén volt megfigyelhető. A gubacsképző fajok a fák díszítőértékét csökkentették. Az amerikai lepkebabóca a két évben összesen 17 fás szárú növényfajon jelent meg, a második vizsgálati időszakban nagyobb egyedszámmal. A tölgy-, illetve juharlisztharmat közel azonos fertőzési értékeket mutatott 2023-ban és 2024-ben. A guignardiás betegség 100%-ban károsította az *Aesculus indica*, *Aesculus hippocastanum*, és *Aesculus turbinata* fajok levelét. Az agrobaktériumos betegség csak három növényfajon fordult elő.

Az egyéb károsítók, kivéve a korompenészt, csak kisebb esztétikai problémát jelentettek.

Összességében elmondható, hogy a Nemzeti Botanikus Kert fás szárú dísznövényei nincsenek olyan mértékű károsításnak kitéve, amely egyéb növényvédelmi beavatkozást igényelne, azonban fontos a továbbiakban is hangsúlyt fektetni a kártevők és kórokozók megfigyelésére a fák egészségének és díszítőértékének megőrzése céljából.